

en neme eje ciën cän tin tietke
gɔar kie nɔani luake ni naath kie:
Kuak Tin gööri ni yöö bi Nɔaac

NUER

Pay wäl kel 2018

Australian Government
Department of Education and Training

NSW FAMILY DAY CARE
ASSOCIATION INC.

KUAK TIN KE NIJI CIEN ERAMIN NIIC:

en neme eje cieng cang tin tietke goar kie njani luake ni naath kie : Kuak Tin goori ni yoo bi Njaac

Jin Mi caari je en yoo jin bi beyii, kie ce bi ben, ji Goal Cang Tin Tietke Kie Goar goa Ciendien ni cianj te njak ti nuan tin gor yoo deri njac ke nhiam ka bike lat e goa ni ke guathdien ka ba e kueyke ka bi gaat dhoarun ro yop a goa ka cienkien dial.

Guath in ci ro gor ji Cieng Cang Tin Tietke Kuak ken ba njak ni cianj ba ji dhil njiaac e goa ke ti nuaan cet ke tiet Gaan, ke njicdien ke cianj puola puany kene yuopdien ke ro (jin yene gaat) ka amani taa in de ganj gaat ka mi jiaak.

Kuak ba ji luak jin yene bie lij en yoo Ji Goal tin luake Njuot cietke ke gat tin tani tin your ke yoo luake piny ke ji idare kie ke kuic ka tin gow tin to ji Goalien.

Rey waregakä tee ke ti dial tin gor ke yoo bi njac ke kuic ka tin kor a njut ken ni ke ni tuok ka goar – cet ke ji idare, tin yoor ke yow piny tin luake Naathkie Kume. Jen be ji luak ke yoo bi lat ni lutha cetnike cianj njutni e la njic mi goa. Be ji luak ke yoo bi cien tin gor ke e lat kuara njac e goa ke gat tin de kam luak e mo ka de ke cuo te ke luang en yoo bike yow tin njec ke gaatkien yuor piny. E nyok ba be nyuoth tin dere lat keel yiene ji Cieng Cang Tin Tietke Kuak ka ba ro dhil goar.

Lät mi ci goa ke Naath kie ji Cieng Tin Tietke.

Ke kor ruuni ti tot tee ci wa cuo pek Muktäpni tin njiaac Naath ni Ciang ke lat Cienj kene tiet Gaan we ke mi repke ro e al ney tee /kan lat e goar en kuak ney te ca kam lat ka Kume Australia i bike Naath laetdikä Muktäpni tin njiaac Naath ni Ciang ke lat Cienj kene tiet Gaan ken ken lat e mo guor e goa la ken kuak kie yow a riaw e la nyinkien ka ken cienjke cet ke ney ti latke Naath i ka e goa ke duor mi cuor. Ka e me pay tuok e te kon thin e ca je gor en yoo bi raan mi met kie kacni kuel tin ci mi ci goaw tin to tin cet ke cienjdien.

Ji Cieng Cang tin luake nath ke yoor yooni pin

Ji Cieng Cang tin ke kuak kie ji Ciengdien tin kua theer yooni kie temandien yoor piny ka tin tietke gat- ka cuo mi cet ke me tuok rey kuakni tin gool- ji Goal tin yoor ke yoo goar eken ken de kendlil dhil yoor piny kuak, kuak tin latke kie yoor yoo thadukä thin

Tiet Gaan kene kuic ka gat tin tani

Kume Wec ka Australia jen la moce ke yoo dee luak ka be pek yoni tin de yuor piny e ken ke kuic gorä gan ro kule yuoth piny. Cienj tin tee ke Cuorj ke yoo de luak de kume ke thop luak e mo e la yow kie de ke luak ba e la yoo de Gaankien cuo gor yow ti tot ka Muktäpni tin njiaac Naath ni Ciang ke lat Cienj kene tiet Gaan

Min bum ni je Gaat tin tieke tin tee kuicdien

Ke pek rikä cienj kene cienj (cetke min tee ke cienj mi dorj kuiy min la jek ke e ken ney e to ba ke luak ke mi djit guath in giuy ney ti djit gaat Gaan kien). Ke yoo i nono goa e en yoo bi njac mi goa kuic Gaan ke yoo ba kule lar Kume en lat in ce lat ke kuic Gaan. Ke yoo min goa ni je ke ji e kuic ke laari ke kuic gat kie jin bie luak ji Goalien kie ji Goal cang tin tietke gat tin tani ke kuic ka yoo kuak tin kam ke ji laari tin ka thoopke laari ji kume tin tietke gat tin tani kie gat tin kuey ni kien ken ka thuok tin tee thin in en wanö ke thuok ken tin.

nyut tin bumniken.

Ba luak e mo dhil kam til luot yoo de luak cet ke taa rey nyut tin Kap ke Cienj. njut e me gore je en yoo bi Muktäpni tin njiaac Naath ni Ciang ke lat Cienj kene tiet Gaan ke dhil guor ke yoo ba nyin luak e to thop ke duor mi cuorj gat tintani tin tieke ka luake ke yoor yooni piny ni goa ke thuok.

Cäat njutni tot ken tin to guathkien:

- ▶ Gaat dial bike la thany ke ni cienj cang.ji Cienj cang tin tiet goar ba dhil kam e ken en thop balakni ka juokni diel ni nyuoth yoo gaatdiel tietke ke, ke guath mi nin dii mi ciek kie me baar. En guath emö be dhil ni teeke ni me goorke min ba njec ni yoo gat e gatja en gat min totmin tieke kuic ka ba yooke yoor piny, ka e cang in dien ka e guath mi nindi. Gor piny e mo be kule be kule nyuoth ka gat do ka en yoo e ca duor yuor piny ke kuicde, ka jen la be guath njica kie la jen a pek a kene njic laari tin tee thuok.
- ▶ Naath la goarke thin goore je i ba je la jak ke ka Kume cetni ke pek in ca lar.
- ▶ Yow dial tin ca kam cienj ke kuic duel gorä Gaankien ba pekdiel dhil gor rey waregakä mi tot ba ke kule tit. Ka ken cieemani Gaan ba kule njac e pek mi nindi ca yuor piny e kume ka e mi nindi ci duoth min de yuor piny e ken.

LÄT KÄ MI CI GOA

Min te ke ney ti ci njac ke njak kie lat ke lat mi ci goaa ka / ca ke njac, yotni Kume Australia Muktäp Duel Gorä kene Wiic ke taa Duel Gorä yotni ke telephone ke nimrodien eme 1800 664 231 kie email tipoffline@education.gov.au ka bike lar min ci nen. Mi goori je i ci ciotdu bi joo ba, thiele rami bi ciotdu lat

MI TEE KE MI GUIYÄ CIE BI WÄ JIÄK CU JE LÄT!

Tee ke ram mi ci ken ben kä ji ε määh mi cuo ji jok l lätni duor mi cie ci ro luot ke nüt? Mi dñj dere la ram mi cet ke njic kä Ney tin Yuopke Naath Cieehni? Mi ti ke diw jok ke guoc en min ca lar ji bi lat mi ε cuor. Thandukdien info@fdcsupport.org.au Deri ke jek bä ke laät tin dijt tin te kä kume dhocarun (mi ε gar gatdä kene mi ε njic gatdä) at www.acecqa.gov.au/help/contact-your-regulatory-authority kie buon Naath ke kuic gorkä kene njic , mi ε duor ke kuic yioni tin de raan ke jek cet ke mee ca lat kä **1800 664 231**.

Rieet tin bum

- ▶ Ji Ciëj Cäj tin tieke Gaat tin te ke rey nüttni tin ca moc ke nimro. Teke thin j no:
  - njäcni je en yöö bi gaat dhil cieñ guäth mi guoa kä bike gjar kä bike tiit ε gorkädien.
  - Bie njac ε goa min luäk ba dhil thöp ε la kuic kel kä yow duel gorkä gaankien cet ke min ca mek ε ken.
- ▶ Ji Ciëj cäj tin tieke Gjar kiekua ke lath lät ε jen m tin njäac ke ji Ciëj Cäj tiet gaan kie kuak ken ba ro dhil gjar mo ba ke muoc lat ke guäth mi bäär kie guäth mi to t min laa guathken.
- ▶ nüttni kene lueek titi wä keel ke Ciaarj Tiitdä Naath Cieehnikien ke cap ke kene wä nhiam nyuothe taa in de raam we ke wä nhiam ke riitni kuaknike.
- ▶ nüttni titi kene lueek amäni cap lat eme luäk ε
  - ji ke taa in deri yow duel gorkä rialikä ke je.
  - Taa in de cieemani Gaan yow yuor piny ke je kä ba ke dhil muoc waregak mi tot ke kore
  - Läär in gor yöö ba njac ke cäj gorkä Naath
  - ε läär in dien mi deri wä lar ji Cienjnikien tin njäac Naath ni Ciaarj ke lät Cienj kene tiet Gaan ke pek Gaan tin ci ben kä deri läär ε mo la wii thop j di ni ciaarj
  - Kä jin deri nu kule jek
  - Kä ε duor in mith mi deri rialikä kamdu kä ke ji cieehni ke de waregak la thanyke ke ben Gaan rey kene luocdien jok.

- ▶ Kume Australian luäkge ji Muktäpnj ke yuor njani piny ke yöö bi yow duel gorkä ro kule yuor piny. Ji Ciëj Cäj tin tieke kie gardial tin to muothuoli tin luake naath ke yöö tin to guathkien kie tin diewke eken.
  - bi cieemani gaan bok ciöotni la thany guäthin dial noñdien kene luocdien jok
  - ba gaat tin ci pak jar ciöotkien thany mi la bäke ni wen.
  - ba lat ε mo dhil guor ε goa ke yöö ba bok in la gjar ke gaat thin la thöpke kä muktäp in dijt.
- ▶ en ε la gjar ke gaat bie dhil lat ε goa ke lat mi nyuothe je j guuri nüttni ε goa.
- ▶ Bi ji cienjnikien tin njäac Naath ni Ciaarj ke lät Cienj kene tiet Gaan luäk ε lörj ke yöö bi njäac latdien kule lat ke thupk ke duor mi cuorj cet ke taa njica ke njac mi roñ bike naath cuo luäk ni ciaarj. Mi waak rar kä rami Njaac duor ke taath kie ram mi Njaacke kie luake.
- ▶ Cu duor mat keel ke cienjnikien tin njäac naath ni Ciaarj ke lät Cienj kene tiet Gaan ti diiwi cie de ciaarj nüttni min ca rialikä wä tol ε ken. Mi cet ke neme dere ji nöñ taa mi jäak mi deri nüttni tööl.
- ▶ Cu je lät:
  - Thany lat mi keni lat may gjar kä gat tin toani tin tieke tin ca de luak ke yoor yöoni piny
  - Thany ni mi ci lät kä gaat ke guäth kie ke cäjni ε la min njaci j ci lat ε la jin.
  - Thieç cieemanj gaan ke en ba thany ni min njacke eken en yöö ci lät kä gaatkien ke jen guäth ε mo.
- ▶ Mi ci waregak gukä mi dñj wä thany ε ci mo min deri thany ci nüttni tool en no.

Kä ε nuñ min de luak ni gat ke kuic laatedien?

En gat tin your ke yööw piny tin luake ni Ji Goalien min meet ke tin diel tin göör ke läatkien jen amäni göör kie matedien ke Goaliel bek kä tin latke läät kien tin yoneke.gat tin toani tin tieke ken diel your ke nyiin kien kä kamke gat tin toani tieke kuak tin wa kaë goalien ka kueyke.

Jii Ciëjndiel tin your ke yoow kie kuak kien tin gööl kamni kien kä Gat Tin tieke kuicdien yööw tin göörke. Min goa ke gat tin tieke kuicdien kä ji Goal ba ke dhil kä ba tiet ke yöö ba yoow gat your piny tin Gjarke Tin Ba Rielikä Ke Kuic Gat Tin Tietke Tin Ca Thopke.

KUAK TIN KE NIJI CIEN ERAMIN NIIC:

THIECNI TI LAA THIEC KE NI CIAN

Enu mi gör yä ni yöö bi cieemani Gaan bok la thany ni cian ke ben Gaan kene locdien jk?

Bok in la goarke Gaan thin jen e bok guka kie matda mi bi cieemani Gaan e ben a guic ke kuic nyinäkien tin luak ke ni ke e Kume Australian dien.

Lät in lät yä enu bi yä luäk thin no?

Lätdu be dhil:

- ▶ Kam näc mi goa e nuot ken ni lät e la njic
- ▶ Bie dhil lät e joc ken tin de Naath ke yuor piny ke yow duel goarkä kie e tholbook
- ▶ Nyuthni Naath näc mi roj ke lät kene njic mi mo taath.
- ▶ Ba ji guil rey lat ni cian
- ▶ Jen be ji luäk ke yöö bi nuot Wec ken Ganuuni näc e goa ka bike ke guor ka bi nuot tin Kap ke Naath cu guor cet ni ke taa. EN yan kape kie thieye yan ke tin to nyuthni ka njani ca je lij .kie e yaan.

Lät in cä dere ero gccr ke yä jakä yöö de cuä pek ni mi cä jek bä thany e cänje mi kueyä luatde. De je lät?

Ce jen. bi thany ni min ci näc e goa mi cie jen i ka cänje nuot bike tool.

Ke nuot kene lueek tin kien kap ke Muktäpni tin njäac ke Naath ni Cian ke lät Cien kene tiet Gaan?

Tee ke nimro nuotni ti nuan ti ca kam ruac ke kuic Yupä Naath Dhorien kene njicdien. nuot tin ci ruac i ne ken tin:

- ▶ **nuot Duel Gora kene Yuor Lät ke nuot Wec**
www.acecqa.gov.au/national-law
- ▶ **nuot Duel Gora kene Yuor Lät ke Ganuuni Wec**
www.acecqa.gov.au/national-regulations
- ▶ **Ji GDAI TIN LUAKE NUOT**
www.education.gov.au/child-care-legislation

Enu tee ke nuot ti nuan kene lueek ti nuan no?

Tiet Gaan ti toatni jen e lät mi goa elonj. Ci nuot Wec kene ganuuni je lat kene en yöö ba gaat dhil muoc ka ba ke tiit e goa. ci Kume Australia kuak ti nuan rialikä laät ke yöö be yow tin goar gaat yuoth piny ke yöö bi ney tin kuiy yow Gaan kule luänj ke yor piny cet ke min ca goar ka nuot tin Kap ke Naath Cieeni. Kie Gat tine ke yuothe yoor yööni piny kie tin yuoke ke piny ka tintieke gat tin toani.

This brochure has been produced in 11 languages: Amharic, Arabic, Assyrian, Dari, Dinka, French, Hazaragi, Nuer, Somali, Sudanese, and Swahili. To find the brochure in your language please go to www.fdcsupport.org.au

Amharic	በራሲያ ቋንቋ በራሪ ወረቀት ከሚገኝት www.fdcsupport.org.au . ደረ ገጽን
Arabic	لإيجاد الكتيب بلغتك، يُرجى تصفح موقع الويب www.fdcsupport.org.au .
Assyrian	لإيجاد الكتيب بلغتك، يُرجى تصفح موقع الويب www.fdcsupport.org.au .
Dari	برای دریافت جزوه به زبان خودتان، لطفاً به وبسایت www.fdcsupport.org.au مراجعه کنید.
Dinka	Tè koor yin kitap në thonju kitam tö wêlthin ke yin lo në www.fdcsupport.org.au .
French	Pour trouver la brochure dans votre langue, veuillez visiter le site www.fdcsupport.org.au .
Nuer	Ke yöö bi näc jiek rey waregakä/ kie majale ke thuok du, goa e en yöö bi wä kä www.fdcsupport.org.au .
Hazaragi	برای دریافت این بروشور به زبان خودتان، لطفاً به وبسایت www.fdcsupport.org.au مراجعه کنید.
Somali	Si aad ugu heshid buugyaraha luuqadaada fadlan booqo www.fdcsupport.org.au .
Sudanese	لإيجاد الكتيب بلغتك، الرجاء تصفح موقع www.fdcsupport.org.au .
Swahili	Ili kupata brosha hiyo kwa lugha yako tafadhali tembelea tovuti www.fdcsupport.org.au .

JEKE KÄ TITI

En Gat Tin Caar ke Book Kuënë goae elonj ka njani dial tin tëh thin ke goar gat ka care ka ken bike të buom ino www.education.gov.au/child-care-provider-handbook-0 wer ke wä nhiam ke näc ka tin kōj lep thandukni tōtō ka njuri ke:

- ▶ www.education.gov.au/compliance
- ▶ www.fdcsupport.org.au
- ▶ www.education.gov.au/child-care-providers
- ▶ www.fdca.com.au
- ▶ www.acecqa.gov.au

Kie deri wä ka Muktäp in njic ke Naath ni Cian ke lät Cien kene tiet Gaan e thiek ke ji mo. (Mi gori je e thiak wer ka thanduk e me www.fdca.com.au ka kuany min ca goar i 'find childcare' tab.)

